

Inhoud

November 2021

Position paper MBO

1. Aanleiding
2. Urgentie
3. Ambities
4. Proces en rol gemeente Oss

Bijlage: Achtergrondinformatie

5. Landelijke context
6. Ontwikkeling arbeidsmarkt
7. MBO in Oss
8. Lokale projecten

Position paper MBO Oss

1. Aanleiding

Bij de bespreking van de bouwstenen voor de economische strategienota 2021-2025 in de Opinie Commissie op 21 januari 2021 heeft de raad gevraagd een visie op te stellen voor het MBO-onderwijs, die correspondeert met de economische visie. Aan de ene kant in de doorlopende leerlijn voor leerlingen en aan de andere kant in de ontwikkelingen tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Ook is er op dit moment een fusie aanstaande tussen het KW1C en ROC de Leijgraaf die per 1 januari 2022 in moet gaan. We ondersteunen de fusie in het belang van sterk MBO-onderwijs in onze regio. Tegelijkertijd willen we ook onze lokale projecten en voldoende opleidingen in Oss houden.

2. Urgentie

De gemeente Oss heeft qua omvang en spreiding van de kernen een sterk lokaal MBO nodig. We willen dat leerlingen in de buurt naar school en later aan het werk kunnen. Ook is nabijheid van belang voor kwetsbare leerlingen. Dat voorkomt uitval of voortijdig schoolverlaten. De fusie met het KWIC maakt het nog dringender dat we moeten zorgen dat het MBO in Oss een stevige positie heeft.

Oss is een echte "maakstad" en heeft daarom dringend behoefte aan goed opgeleide MBO-ers. Er zijn voldoende stages en werkgelegenheid voor deze groep. We zien We zien zelfs dat in deze tijd

van arbeidskrachte leerlingen in hun laatste jaar al door bedrijven benaderd worden en in sommige gevallen hun opleiding voortijdig verlaten (zogenoemde groenpluk). Dit is ongewenst omdat leerlingen dan geen diploma of startkwalificatie behalen. Bij veranderingen verderop in hun loopbaan kan dit dan een probleem worden.

Vanuit het principe 'een leven lang leren' is het ook steeds belangrijker dat er breder gekeken wordt naar leren. Meer buiten de school (zoals in de visie De regio is je klaslokaal), maar ook na de opleiding bij bedrijven. We willen flexibeler onderwijs dat bijdraagt aan een leven lang ontwikkelen. Ook bedrijven hebben steeds meer behoefte aan specifieke vaardigheden die niet in een algemene opleiding aangeboden kunnen worden.

We zien dat het aantal leerlingen op het ROC de Leijgraaf terugloopt, terwijl het aantal MBO leerlingen in Oss toeneemt. Dat betekent dat we leerlingen verliezen aan andere MBO instellingen. Het is belangrijk om te weten te komen hoe dat komt.

Dit alles maakt het noodzakelijk en urgent dat we op korte termijn de samenwerking tussen het ROC de Leijgraaf, voortgezet onderwijs, Osse bedrijven, maatschappelijke organisaties en de gemeente verbeteren.

We zien de Talentencampus als belangrijk onderdeel van de oplossing. Daar worden allerlei initiatieven ontwikkeld om bedrijven en onderwijs aan elkaar te verbinden. Ook werkt de Talentencampus aan vernieuwingen zoals open badges, learning community's en een leven lang leren en ontwikkelen.

3. Ambities

We kijken naar het MBO vanuit de volgende twee perspectieven;

1. Ontwikkelingskansen voor leerlingen. Het realiseren van een doorlopende leerlijn tussen voortgezet onderwijs en MBO. Maar ook kansen voor leerlingen om vaardigheden in de praktijk te leren en het leren buiten de kaders van het onderwijs. Denk aan de ontwikkeling van skills, open badges en een leven lang ontwikkelen.
2. MBO in relatie tot arbeidsmarkt en economie. De aansluiting van het onderwijs op Osse bedrijven en industrie. De positie van de talentencampus en de aansluiting van het MBO op maatschappelijke initiatieven.

Gelet op de ontwikkelingen en bovenstaande perspectieven leidt dat tot de volgende ambities:

Ambities

1. Doorlopende leerlijn

We streven naar een goede samenwerking tussen voortgezet onderwijs, MBO en HBO die bijdraagt aan:

- a. de doorstroom van VO naar MBO
- b. de doorstroom van MBO naar HBO
- c. het verminderen van voortijdig schoolverlaten
- d. het voorkomen van groenpluk bij krapte op de arbeidsmarkt
- e. een inhoudelijke doorlopende ontwikkelingslijn
- f. flexibiliteit voor alternatieve leerroutes

2. Lokaal sterk MBO

We streven naar een lokaal sterk MBO met;

- a. De regio als klaslokaal
- b. Ruim aanbod van opleidingen in Oss
- c. Osse locaties die goed bereikbaar zijn voor leerlingen
- d. Lokale maatschappelijke projecten
- e. Voldoende stagemogelijkheden

3. Inhoudelijk sterk MBO

We streven naar een inhoudelijk sterk MBO met;

- a. Opleidingsmethoden die aansluiten bij de huidige ontwikkelingen
- b. Passend onderwijs en ondersteuning voor kwetsbare leerlingen
- c. Intensieve samenwerking met het Osse bedrijfsleven met bedrijfsopleidingen
- d. Mogelijkheden voor volwassen, inburgeraars en laaggeletterden

4. Vernieuwend MBO

We streven naar een vernieuwend MBO waarin we;

- a. Leerlingen de juiste competenties meegeven voor de arbeidsmarkt
- b. Opleidingen hebben voor kansrijke beroepen
- c. Leerlingen meer buiten opleiden en bedrijven meer in het MBO halen

5. Flexibel MBO

Wij streven naar een flexibel MBO waarin we;

- a. andere vormen van het kwalificeren van vaardigheden mogelijk maken
- b. het leren niet stopt na het behalen van een diploma
- c. bedrijven betrokken zijn bij het kwalificeren van vaardigheden

- d. Mee kunnen bewegen met schommelingen op de arbeidsmarkt

4. Proces en rol gemeente Oss

De gemeente Oss wil de positie van het MBO onderwijs in Oss versterken. Daarom is het van belang als gemeente een visie te hebben op het toekomstige MBO onderwijs. Deze Position paper MBO geeft richting in het gesprek met (onderwijs-)instellingen en bedrijven.

De rol van de gemeente Oss in het MBO onderwijs is die van verbinder en aanjager. We brengen partijen bij elkaar, doen voorstellen en nemen deel aan projecten en samenwerkingsverbanden. In sommige gevallen kunnen we ook faciliteren. Maar we zijn geen uitvoerder, eigenaar of opdrachtgever.

We zien de Talentencampus als uitvoeringsorganisatie om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te verbeteren. Daarom is de Talentencampus een belangrijk deel van de oplossing.

Begin november laten we dit position paper vaststellen door het college en zullen we hem gebruiken in het gesprek met (onderwijs-)instellingen en bedrijven.

Bijlage: Achtergrondinformatie

5. Landelijke context

Niet alleen in Oss, maar ook landelijk is er behoefte aan een duidelijke visie op het MBO-onderwijs. Zo heeft het ministerie van OCW met betrokken partijen en een brede vertegenwoordiging uit de samenleving deze vraag gesteld:

“Hoe zorgen wij voor een toegankelijk, toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig beroepsonderwijs in iedere regio in 2030?”

Dat heeft eind 2019 geleid tot een strategische visie¹ op het beroepsonderwijs. Daarbij werden twee perspectieven als uitgangspunt genomen;

- Drastisch gedaalde studentenaantallen in 2030 en
- Flexibilisering van het onderwijs met als doel een arbeidsmarktrelevant beroepsonderwijs toegespitst op de persoonlijke leer- en ontwikkelbehoefte van elk individu in 2030

Het resultaat van dit werkatelier is een visie in wording, een gezamenlijk ontwikkeld toekomstperspectief op het middelbaar beroepsonderwijs beschreven in vijf bouwstenen. Dit zijn:

1. Gepersonaliseerd leren

Gepersonaliseerd leren helpt om studenten op maat toe te rusten met beroep specifieke en generieke competenties die nodig zijn op de arbeidsmarkt en in de maatschappij van de toekomst en geeft antwoord op de vraag hoe we iedereen een passend leertraject kunnen bieden.

2. Dialogisch valideren

Dialogisch Valideren is gericht op het verbinden van iemands eerdere leren met verder leren of 'leven lang ontwikkelen' en het waardering geven aan alle opgedane kennis en vaardigheden die iemand in huis heeft. De beoogde verbinding komt tot stand in de dialoog tussen de 'lerende' en de passende onderwijs- en arbeidsmarktpartners. De lerende staat derhalve centraal en valideren voedt de dialoog over leren.

3. Regionaal ecosysteem

Het zeker stellen van een optimale bijdrage aan de samenleving en de arbeidsmarkt krijgt specifiek

¹ Bron: Publicatie Bouwstenen voor een toekomstperspectief op het mbo in 2030 d.d. 30-04-2021)

Zie ook: https://youtu.be/H_5Vrh7Z1Fc en <https://mboin2030.nl/>

vorm in regionale ecosystemen en maakt dat een regio zich sterk kan ontwikkelen en vitaal kan blijven of worden. In deze component komt tot uitdrukking hoe samenwerkende partijen een gemeenschappelijke regionale agenda tot stand brengen.

4. Centrum voor Innovatie en Beroepsonderwijs

Hoe ziet deze hybride leeromgeving en zijn innovatieagenda eruit?

5. Veranderende rol van docenten

De docent is en blijft belangrijk, juist bij het aanbod van meer persoonlijke leerroutes. Welke effecten hebben toekomstige ontwikkelingen op de rol en werkzaamheden van de docent. Deze bouwsteen geeft verduidelijking over de vraag: wat is de mbo-docent van de toekomst?

Deze vijf bouwstenen worden op dit moment door landelijke werkgroepen verder uitgewerkt. We zullen deze ontwikkeling blijven volgen.

5. Ontwikkelingen arbeidsmarkt

Arbeidsmarktregio Noordoost Brabant

In de arbeidsmarktregio Noordoost Brabant werken onderwijsinstellingen, bedrijven en gemeenten samen in Noordoost Brabant Werkt om de regio aantrekkelijk te houden voor bedrijven, werknemers en studenten.

De arbeidsmarkt in Noordoost Brabant ziet er als volgt uit;

- 6e economische regio (van de 40)
- Sterkste economische sectoren: industrie, handel en bouw.
- 655.000 inwoners waarvan 339.000 mensen in de beroepsbevolking
- 2/3 van de beroepsbevolking woont en werkt in de regio
- Hoge arbeidsproductiviteit
- 320.800 banen in de regio (prognose 2020)

In het samenwerkingsnetwerk Noordoost Brabant Werkt worden diverse projecten uitgevoerd om te zorgen voor een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt. Hieronder volgt een aantal voorbeelden van projecten:

Jongerenaanpak

Alle jongeren tussen 16 en 27 hebben een goede start op de arbeidsmarkt. Dat is de gezamenlijke ambitie van de gemeenten – vanuit hun Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) - en het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs in Noordoost Brabant Werkt. De regionale jongerenaanpak is gericht op alle jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar. Bijzondere aandacht gaat uit naar jongeren in een kwetsbare positie.

Opgave Leven Lang Ontwikkelen

Keep On Learning is sinds 2017 een platform in Noordoost-Brabant om een leven lang ontwikkelen te stimuleren. Het is een initiatief van Noordoost Brabant Werkt om samen met bedrijven, onderwijsinstellingen, werkgevers- en werknemersorganisaties en overheden het belang van door (blijven) leren en ontwikkelen te benadrukken. Dit initiatief is opgericht om meer inwoners en werkgevers in Noordoost-Brabant actief aan de slag te laten gaan met hun eigen ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid.

Het leerwerkloket

Het Leerwerkloket Noordoost-Brabant is één van de uitvoeringsorganisaties van Noordoost Brabant Werkt, het arbeidsmarktprogramma van Noordoost-Brabant. Het leerwerkloket is nauw verbonden met het Werkgeversservicepunt Noordoost-Brabant. Gezamenlijk ontwikkelen zij activiteiten, arrangementen, producten en diensten die de aansluiting tussen opleidingen en arbeidsmarkt verbeteren. Hier kunnen scholieren, studenten, werkenden, werkzoekenden én werkgevers terecht voor onafhankelijk advies over opleidingen, EVC en werkend leren.

Kweekvijvers

Kweekvijvers zijn trajecten waarbij kandidaten al werkend een vak leren. Deelnemers beginnen met het behalen van deelcertificaten uit het vakgebied en leren de (Nederlandse) vaktaal. Na het voortraject worden de deelnemers gekoppeld aan een werkgever die een tekort heeft aan goed geschoold personeel in de branches logistiek, bouw, elektra, schilderen, schoonmaak, zorg of personenvervoer. Bij die werkgever werken ze drie maanden op proef. De maanden erop worden 3 of 4 dagen werken gecombineerd met 1 of 2 dagen school (BBL- of BOL-opleiding). Uiteindelijk is het doel dat de kandidaat een volwaardige functie binnen de organisatie krijgt.

Kennispact MBO

Daarnaast is in september 2021 door bestuurders van Pact Brabant en MBO-bestuurders de strategische samenwerkingsagenda 2021-2023² ondertekend. Het Kennispact MBO werkt met deze agenda aan het verder versterken van de innovatie- en ontwikkelkracht van het Brabants MBO, de verbinding met het bedrijfsleven, gemeenten en provincie en daarmee aan de regionale arbeidsmarkt.

De strategische agenda staat voor uitdagend en toekomstbestendig beroepsonderwijs. Ook wordt de verbreding met het HBO en WO ingezet. Belangrijke thema's zijn;

- Technologisering/robotisering
- Zorg en Technologie

² Bron: www.toekomstbehendigbrabant.nl

- Voeding
- Energietransitie
- ICT/dataficering

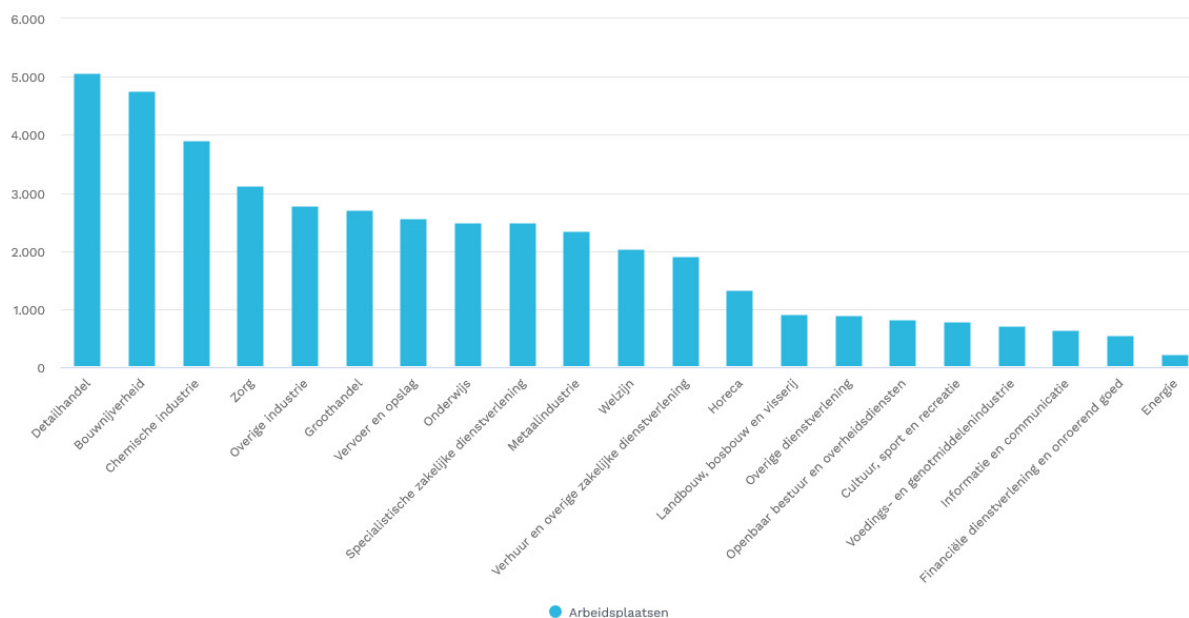
Daarnaast wordt ingezet op een "Leven lang leren" via;

- Een leven lang ontwikkelen, via Brabant Leert
- De stage- en leerbanenproblematiek, via de Taskforce Jeugd.

Ontwikkeling lokale arbeidsmarkt

In de gemeente Oss zijn ongeveer 8200 bedrijven gevestigd, waarvan de helft ZZP-ers. Als je kijkt naar het aantal arbeidsplaatsen binnen die bedrijven, dan ziet dat er als volgt uit;

Arbeidsplaatsen naar sector gemeente Oss d.d. 01-04-2021

De Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) heeft samen met onder andere het UWV de kansrijke beroepen in beeld gebracht en ook wat dat betekent voor scholing en omscholing.

https://www.werk.nl/imagesdxa/inspiratiekaart_bij_en_omscholing_via_het_mbo_voor_kansrijke_beroeppen_juli2021_tcm95-429976.pdf

https://www.werk.nl/imagesdxa/uwv_kansrijke_beroeppen_tcm95-430827.pdf

De arbeidsmarkt verandert in een snel tempo. Het wordt steeds moeilijker om te voorspellen waar goede kansen op werk zijn, zowel nu als in de toekomst. Ook voor het onderwijs een grote

uitdaging. Welke competenties zijn op lange termijn nodig in de arbeidsmarktregio? Het is zoeken naar oplossingen om minder gevoelig te zijn voor schommelingen en te zorgen dat mensen werk hebben en bedrijven personeel, ongeacht periodes van crisis of krapte op de arbeidsmarkt. Omdat die voorspelling niet altijd opgaat, zullen we anders moeten leren en opleiden.

Ook zien we dat studenten voordat zij hun diploma behalen al benaderd worden door bedrijven vanwege het tekort aan personeel. We noemen dit groenpluk. Studenten verlaten het MBO zonder diploma en gaan aan de slag bij een werkgever. Wanneer de werkgelegenheid terugloopt zien we dat werknemers zonder diploma minder kans maken op de arbeidsmarkt. Daarom is het van belang om te zorgen dat deze studenten alsnog een diploma behalen. Dat kan ook werkend en lerend tegelijk.

Daarnaast zien we dat er een grotere behoefte is aan flexibel opleiden. Dat betekent dat vaardigheden op een andere manier dan een traditioneel diploma getoetst kunnen worden. Denk aan open badges, microcertificering, skills etc. Bovendien kunnen bedrijven hun werknemers gericht opleiden en stopt deze opleiding niet na het behalen van het diploma. Dit zou een leven lang leren kunnen stimuleren.

6. MBO in Oss

MBO-leerlingen uit Oss kunnen o.a. terecht bij ROC de Leijgraaf, Koning Willem I College, Yuverta en ROC Nijmegen e.o. Dit zijn de meest gekozen MBO instellingen in de regio. Het ROC de Leijgraaf is voor Oss de grootste aanbieder. Naast Oss heeft het ROC de Leijgraaf ook vestigingen in Meierijstad en Cuijk. De ontwikkeling qua leerlingenaantallen ziet er regionaal als volgt uit;

In 2019 daalde het aantal bol-studenten met 1,8%; het aantal bbl-studenten daalde met 0,4%. In 2020 daalde het aantal bol-studenten met 6,6% en het aantal bbl-studenten met 10,1%. De rijksbijdrage van een bbl-student bedraagt 50% van die van een bol-student. Financieel gezien is de terugloop in financiering daarmee 7,5%.

Aantal studenten per 1 oktober 2020

	2018	2019	2020
BOL	3.114	3.057	2.864
BBL	2.247	2.238	1.999
Totaal	5.361	5.295	4.863

Dit betekent dat De Leijgraaf bovenop de demografische afname van studenten ook marktaandeel verloren is, met name aan het Koning Willem I College en ROC Nijmegen.

De grootste dalingen zijn te zien bij:

Position paper MBO Oss

Bbl Industriële omgeving	-103
Bbl Business & Beveiliging	-107
Bbl Zorg & Welzijn	- 92
Bol Business & Beveiliging	- 48

Aantal MBO leerlingen woonachtig in gemeente Oss (peildatum 01-10-2020)

2016	2017	2018	2019	2020
2919	2934	2968	3009	3028

Opvallend is dat het aantal leerlingen op het ROC de Leijgraaf daalt, terwijl het aantal MBO leerlingen in Oss toeneemt. Eerder is al genoemd dat het ROC de Leijgraaf marktaandeel verliest aan het Koning Willem I college en ROC Nijmegen. Dat zou een verklaring kunnen zijn. Het is interessant nog uit te zoeken welke redenen er zijn voor MBO leerlingen om voor andere onderwijsinstellingen te kiezen.

Opleidingen ROC de Leijgraaf

96 opleidingen in Oss

58 BOL (Beroeps Opleidende Leerweg)

38 BBL (Beroeps Begeleidende Leerweg)

Locaties:

Euterpelaan 67

Gaststraat Oost 10

Talentencampus 19

Aantal opleidingen per beroepsgroep:

Bouw Hout & Meubel en Installatietechniek	13
Economie en Administratie	14
Electrotechniek en Procestechneik	11
Entreeopleidingen	12
Handel en ondernemerschap	7
Horeca	7
Informatie en Communicatietechnologie	4
Laboratoriumtechniek	7
Opvoeding en Onderwijs	3
Sport en Gezondheid	5
Veiligheid	2

Vanuit ROC de Leijgraaf wordt aangegeven dat er meer mogelijk is in de lokale samenwerking dan er nu gebeurt. Zo willen zij de leerlingen meer naar buiten en de bedrijven naar binnen. Ze zoeken naar een gezonde mix tussen breed opleiden op het MBO en specialisaties bij de werkgevers.

Daarnaast willen ze betere trajecten ontwikkelen met het voorgezet onderwijs om de leerlijnen beter op elkaar aan te laten sluiten. Het ROC geeft nadrukkelijk aan dat er meer mogelijk is en dat kansen nu niet volledig benut worden.

Voor een deel worden kansen onvoldoende benut, doordat het ROC het imago heeft weinig flexibel te zijn en alleen massaal op te leiden. Dat geldt ook bij het imago voor leerlingen. Voor hen lijkt het ROC ook vaak massaal zonder individuele aandacht. Het ROC wil hier graag ook mee aan de slag.

Aan de andere kant is het MBO onderwijs nog steeds redelijk traditioneel ingericht. Het zou goed zijn uit te zoeken welke vrijheid er wel is om het onderwijs te veranderen. Als er meer kan, waarom gebeurt het dan niet?

Fusie ROC de Leijgraaf en Koning Willem I College

Op dit moment wordt een fusie voorbereid tussen ROC de Leijgraaf en het Koning Willem I College. In de fusie-effectrapportage geven zij onder andere het volgende aan als onderbouwing van de fusie:

“Het Koning Willem I College en De Leijgraaf staan voor een dubbele opgave. Enerzijds moeten zij adequaat reageren op de “reguliere” uitdagingen (we verwijzen o.a. naar de Kwaliteitsagenda en het Nationaal Programma Onderwijs) van het MBO: een betere aansluiting op het regionale arbeidsmarktperspectief, meer diversiteit in soorten opleidingen, een betere overgang van V(MB)O naar MBO en HBO, het vergroten van de toegankelijkheid en het studiesucces voor kwetsbare jongeren, het inhalen van de achterstanden en vertragingen ten gevolge van de Corona-crisis, de verdere vernieuwing en digitalisering van het onderwijs én het ontwikkelen van digitale vaardigheden en vaardigheden voor actief burgerschap.

Anderzijds hebben zij te maken met een typisch Brabantse problematiek waar relatief veel mbo-instellingen (i.c. 9) actief zijn in een sterk veranderende economie en een niet optimaal functionerende arbeidsmarkt - waarvoor overheid en bedrijfsleven een extra beroep op het MBO doen - in combinatie met een bovengemiddelde krimp bij de kleinere ROC's en een inzettende krimp bij de grotere ROC's.

Uit de basisprognoses van DUO blijkt een daling van 500.000 initiële studenten in 2020 naar circa 430.000 in 2030. Dit komt overeen met een gemiddelde afname van 15%. De gezamenlijke prognoses van het Koning Willem I College en De Leijgraaf gaan uit van een daling van het aantal studenten van 18.475 in 2020 naar 17.012 in 2024 (een daling van 8% ongewogen en 6% gewogen). De verwachte (ongewogen) krimp voor het Koning Willem I College tot 2030 is 12% en voor De Leijgraaf 14%.

Het is onze maatschappelijke opdracht om een divers en toegankelijk aanbod voor de studenten in de regio Noordoost-Brabant te behouden met het oog op de kansengelijkheid en de toegang tot vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt. Door de dubbele opgave staat de effectieve invulling van deze maatschappelijke opdracht onder druk.”

De gemeente Oss wil deze ontwikkeling ondersteunen en vindt daarbij het volgende van belang;

- Behouden van het Osse opleidingsvolume
- Behouden van locaties in Oss
- Ruimte voor lokale projecten (regio als klaslokaal)
- Samenwerking Oss bedrijfsleven
- Sterke streekfunctie met Cuijk en Meijerijstad

7. Lokale projecten

Talentencampus

Talentencampus Oss is een netwerkorganisatie die zowel fysieke als online ontmoetingen organiseert en coördineert. Deelnemende partijen binnen het netwerk zijn de co-creators van een inspirerend en aantrekkelijk programma voor een leven lang leren, werken en ontwikkelen.

De Talentencampus Oss is nu zo’n vijf jaar actief in Oss voor zowel overheid, onderwijs en ondernemers. De afgelopen jaren zijn vele bedrijven, leerlingen, studenten en onderwijsinstellingen betrokken geweest bij activiteiten. Het gaat dan om bedrijfsbezoeken, minors, stages of praktijkopdrachten. De Talentencampus organiseert activiteiten, verbindt onderwijs en bedrijfsleven en jaagt innovaties aan.

De Talentencampus Oss werkt aan de volgende doelen;

- De Talentencampus Oss wordt actief gebruikt voor kennisontwikkeling en –verspreiding;
- Onderwijs, overheid en ondernemers werken op de Talentencampus samen aan onderwijsvernieuwing en innovatie op het gebied van talentontwikkeling;
- Het bedrijfsleven en de overheid verbinden zich graag aan de Talentencampus. Ondernemers vinden er toegang tot de werknemer van morgen en tot eigentijdse

ontwikkeling van de huidige werknemers. Zij ontmoeten er andere sectoren om mee samen te werken en interessante studenten voor stages in hun bedrijven;

- De Talentencampus Oss werkt samen en verbindt onderwijs met de belangrijke sectoren Lifescience, logistiek, Agrifood & heal, de techniek en maakindustrie en de Kracht van Oss;
- Samenwerking van onderwijs en ondernemers biedt jongeren een helder beeld van het regionale beroepenveld en beroepsperspectief en verbetert de beroepskeuze van leerlingen;

Projecten uit het uitvoeringsprogramma bij de economische strategienota

In de economische strategienota is er vanuit de behoefte van het bedrijfsleven geredeneerd bij het opzetten van projecten ter verbetering van de aansluiting tussen bedrijven en onderwijs. Hieruit komen de onderstaande projecten naar voren. Deze krijgen de komende jaren verder vorm en inhoud. Voor al deze projecten is inmiddels wel subsidie verkregen vanuit Rijk en Provincie. Dit zijn:

- Opzet leerlijn data awareness via Rif aanvraag gezamenlijke ROC's
- Digitale werkplaatsen Oss
- Open Badges verdubbelen
- Opzetten Hybride leeromgeving Pivot Park

Het hybride leren kan grote gevolgen hebben voor onderwijs in de toekomst en ook voor onderwijshuisvesting. Dit dient nog verder onderzocht te worden.

BIM⁵

BIM⁵ is een samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten voor een toekomstbestendige (af)bouw- en infrasector in Noordoost-Brabant. Zij maken zich sterk voor dynamisch, actueel onderwijs en een aantrekkelijke, vernieuwende bouwsector waarin slim bouwen centraal staat.

BIM⁵ is een publiek-private samenwerking. Ze ontwikkelen onderwijs voor toekomstbestendige vakmensen, delen kennis, inspireren en enthousiasmeren. Ze werken aan nieuwe opleidingen, creëren leerwerkplekken en inspirerende leeromgevingen, organiseren inspiratie-evenementen, kennissessies en gastcolleges.

Leijgraaf Doorstroomcafé van mbo naar hbo

De afgelopen drie jaar hebben de Doorstroomcafés van mbo naar hbo goede resultaten en reacties opgeleverd van zowel de eigen studenten als de hbo-partners. Het netwerk van deelnemende partners en hbo-instellingen heeft zich fors uitgebreid. Vanwege de coronacrisis zijn er online doorstroomcafés georganiseerd en is er voor de studenten een digitaal platform opgericht om ze te ondersteunen bij hun studiekeuze (<https://www.leijgraaf.nl/hulp-bij-studiekeuze/doorstroomcafe>),

dit in nauwe samenwerking met Avans en Fontys Hogescholen.

Burgerschap

Het ROC ziet de regio als klaslokaal, zeker bij het onderdeel burgerschap. In 2020 is gestart met een compleet nieuwe invulling van burgerschap. Alle eerstejaars bol-opleidingen hebben aan burgerschapsdagen deelgenomen. Daarin maken ze kennis met gastcolleges over veel verschillende onderwerpen uitgevoerd door maatschappelijke of culturele organisaties in en buiten de regio. Vooralsnog zijn alleen online gastcolleges aangeboden. Studenten maken hiervoor zelf een keuze uit een breed aanbod van activiteiten. De burgerschapsdagen zijn een aanvulling op de burgerschapsprojecten die in de opleidingen verweven zitten, zoals het LeijHuis, LeijThuis en het maatjesproject.

LLO

Leven lang ontwikkelen is verder ontwikkeld. Meer bedrijfsopleidingen, de mogelijkheid tot MBO-certificaten wordt ingezet, praktijkverklaringen beginnen aftrek te vinden. Bedrijven en instellingen werken hier enthousiast samen.

Leijhuis/Leijthuis

Vanuit de vestigingen wordt door N1 en N2 het Leijhuis en Leijthuis concept steeds verder ontwikkeld. In de Corona-periode is dit moeilijk geweest, wel zijn er nieuwe mogelijkheden verder ontwikkeld. Een voorbeeld hiervan is het aan gaan sluiten bij de proeftuin de Ruwaard.

Leijgraaf Connect

Een loket waarmee een projectvraag, onderzoeksvraag, ontwikkelvraag, hulpvraag uit de regio verbonden wordt aan studenten. De voorgelegde vraag wordt in overleg omgezet in een projectopdracht voor een groep studenten, passend binnen hun onderwijs. De opdrachtgever, bedrijf, instelling, (sport)club, e.d. krijgt in afgesproken tijd de resultaten.

De regio is je klaslokaal

Kleine en snelle acties van medewerkers en studenten maken het concept 'De regio is je klaslokaal'. Daarbij gaat het vaak om het direct kunnen inspelen op een kleinere vraag uit de regio. Zoals het bereiden van kerstmaaltijden voor en met Quiet Oss, maaltijden/workshops maken en geven met Thuis in Oss. Steeds vaker krijgt het ROC deze verzoeken die door studenten én docenten met veel enthousiasme worden uitgevoerd. In het VIO (Vitaal in Oss) project onderzoeken HBO en MBO studenten vragen uit het MKB over 'personeel en gezondheid'. Studenten hebben een afdak voor een straatpiano in opdracht van de gemeente gebouwd. En de verpleegkunde studenten hebben de GGD ondersteund in de zorgstraat.

Passend onderwijs

Het ROC wil dat studenten zich niet alleen kunnen ontplooien tot sterke en flexibele beroepsprofessionals, maar ook tot burgers die bijdragen aan de ontwikkeling van onze regio. Ze faciliteren dit door van de regio je klaslokaal te maken en door studenten persoonlijke aandacht te geven. Het ROC is een relatief klein MBO en korte lijnen helpen ons om maatwerk te bieden.

Passend onderwijs dient meerdere doelen:

- Borging (en waar nodig vergroting) van de toegankelijkheid van het onderwijs voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften
- Realisatie van een dekkend ondersteuningsaanbod
- Maatwerk in de toewijzing van ondersteuning
- Versterking van de ondersteuning in de klas
- Vermindering van bureaucratie rondom de toewijzing van ondersteuning
- Beheersing van de kosten voor extra ondersteuning
- Versterking van de positie van studenten en ouders in passend onderwijs
- Verbetering van de afstemming binnen de samenwerking met externe partijen

Het ROC kiest voor de 'brede' benadering van passend onderwijs. Die geldt voor alle studenten met een extra ondersteuningsbehoefte en dus niet alleen voor studenten met een beperking.

Doorstroomcoaches

Bij STS zijn dit jaar twee Doorstroomcoaches gestart. Zij begeleiden kwetsbare studenten bij de overstap van vo naar mbo. Verder is het aantal Uitstroombegeleiders uitgebreid, waardoor op elke locatie een expert aanwezig is om de studenten die voortijdig met een opleiding stoppen te begeleiden richting arbeidsmarkt, RMC of hulpverlening.

Het afgelopen jaar is vervolg gegeven aan het STORM-project (Strong Teens and Resilient Minds). Het programma is aangepast, doordat het onderzoek vanwege een gebrek aan middelen is stopgezet. De screening op depressieve gedachten en suïcidaliteit wordt voortgezet. Hiermee hopen we vroegtijdig zorgelijke signalen op te pikken en passende interventies uit te zetten.

Samenwerking voorkomen voortijdig schoolverlaten

In regio 36b werken ROC, VO-scholen en gemeenten samen om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. De regio 36b bestaat uit de gemeenten Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Meierijstad, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis en Uden. Met ingang van 1 januari 2022 fuseren Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis tot de gemeente Land van Cuijk. Ook fuseren per die datum Landerd en Uden tot gemeente Maashorst.

Het samenwerkingstraject heeft als doelstelling het inzichtelijk maken van het keuzeproces van de uitstroom vierdejaars vmbo-leerlingen en de ongediplomeerde uitstroom havo/vwo, ter voorkoming

van voortijdig schoolverlaten. Ook voor PRO en VSO. Tevens monitoring van warme overdracht naar vervolgopleiding. Succesfactoren van deze aanpak zijn;

- Vroegtijdige signalering
- Nauwkeurige registratie
- Snelle interventie door samenwerking met leerplicht en RMC
- Sluitende aanpak
- Samenwerking tussen scholen onderling in regio 36b
- Warme overdracht monitoring via Digitaal Doorstroomdossier